

FREGA MEETS SUNDAR



FERDINANDO FREGA

NAKIPAGKITA SI FREGA KAY SUNDAR

THE COMPANY · 11

*Mula Reggio Calabria hanggang Chennai, sa landas ni
Sundar Pichai.*

Nang una kong marinig ang pangalang iyon, seryoso kong tinanong ang sarili ko kung sino ba ang putang-inang iyon. Siya ang pinag-uusapan ng lahat. Halos naagaw na niya ang lugar ng Nazareno — maliban sa hindi siya 2,000 taong gulang. 54 lamang siya, at nagmula siya sa napakagandang lupaing tinatawag na INDIA.

Ang tanging lugar sa mundo kung saan hangin ng Ingles ang nilalanghap mo pero kulturang Asyano at kagandahang-asal ang kinabubuhayan mo, sa gitna ng halo ng 22 wika, kung saan halos 1.5 bilyong tao ang permanenteng naninirahan.

Pero balik tayo sa ating kuwento: ang pangalang ito ay nakaugnay sa isang kompanyang tinatawag na ALPHABET. Hindi ko rin sila kilala. Akala ko isa itong uri ng konsorsiyong itinatag para sa mga hindi marunong bumasa at sumulat sa mundo, iyong mga hindi pinalad na matutong bumasa at sumulat. Pagkatapos ay napagtanto kong hindi naman ako lubos na nagkamali, dahil iyon mismo ang inaatupag nito — ang kaibahan lamang, ang mga teksto, ang pagbasa at ang panitikan ay nasa loob ng web, na gumagamit ng dalawang kodigo: ang decimal ng tao at ang binary ng algorithm.

Gusto kong makilala ang tao, kaya, tulad ni Kipling, sumakay ako ng tren at naglakbay mula Reggio Calabria hanggang Bombay, na ngayon ay tinatawag nilang Mumbai.

Malinaw ang aking destinasyon. Hinihintay nila ako sa CHENNAI, sa estado ng TAMIL NADU sa timog ng India, kung saan patutuluyin ako ng mga kapatid sa logia. Alam ng lahat — mula sa Gran Logia ng Inglatera pababa — na si Kapatid na Frega ay nabubuhay sa 70 dolyar ng Estados Unidos bawat buwan at hindi sanay na humingi ng anuman sa kahit kanino.

Ayan na ako, sa wakas ay dumating din. Hinihintay nila ako at dinala nila ako sa kanilang tahanan, pero tumanggi ako at sinikap kong umupa na lamang ng kuwarto. Kaya ng bulsa ko ang tatlong araw na pananatili at pasok iyon sa badyet ko.

Ilang oras lamang ang mayroon ako para masanay sa lugar nang dumating si REGUNATHA para sunduin ako. Saan kami pupunta?

SA INDIAN INSTITUTE OF TECHNOLOGY MADRAS.

Pagdating na pagdating namin, halos kapapasok pa lamang sa unang pasukan ng unibersidad, may nakita akong karatulang tumama sa akin na parang kidlat. Ang kanilang motto, sa Sanskrito, ay isinalin nang ganito:

ANG TAGUMPAY AY NAGMUMULA SA GAWA.

Tinanggap kami ng dalawang propesor, mga kapatid na Mason, at agad ko silang tinanong tungkol kay SUNDAR. Kumbinsido ako na sa Madras siya nag-aral noong mga katuwang pa lamang sila.

Inamin ng mga propesor na kilala nila kung sino siya, kahit na ang totoo ay sa KHARAGPUR siya nag-aral. Pero dito, sabi nila, itinuturing naming lahat siyang isa sa amin.

Bago ang lahat, ipinaliwanag nila kung nasaan kami. Hindi lamang ito basta isang kampus ng unibersidad sa Boston. Nasa loob kami ng isang bagay na hindi kapani-paniwala: ang IIT Madras ay may kakayahan din sa supercomputing sa pamamagitan ng IBM Virgo Super Cluster, na nag-aalok ng 97 TERAFLIPS na lakas ng pagkukuwenta.

Kung ano ang ibig sabihin ng lintik na iyon, wala akong ideya. Wala akong naiintindihang kahit katiting tungkol sa mga computer, pero tumango ako dahil, sa tono pa lamang nila, naunawaan kong mahalaga ang pahayag. At sapat na iyon para naroon ako.

Pagkatapos ng mga pormalidad, umalis kami sa lugar, at sinabi sa akin ni REGUNATHA na may sorpresa siya para sa akin. Sabi ko, “Sana hindi mga babae. 61 taong gulang na ako at hindi na binata. Sa panahong ito, ang mga babae ang paborito kong anyo ng pakikipag-usap, dahil humuhugot ako sa kanilang pagkamalikhain at talino, at sa dalawang iyon ako kumukuha ng sustansiya.”

Sabi niya, isang babae ang pupuntahan namin. “Pero huwag kang mag-alala, Nando, walang sex dito. Mukhang kilalang-kilala niya ang taong sinasaliksik mo, at makikita mong hindi ka niya bibiguin.”

“At saka, alam mo naman na bago pa tayo naging mga Mason, mga malaya tayong tao na may mabuting asal!”

“Oo, pero manatili tayong nakadamit, pakiusap.” Hahahahahah.

Pumasok kami sa tarangkahan ng kanyang bahay. Isang dalaga ang sumalubong sa amin. Mga 25 siguro ang edad niya, pero hindi ko inisip na anak siya ni SUNDAR — at sa katunayan, pamangkin siya ng babaeng naghihintay sa amin.

Tinanggap niya kami at pinaupo sa kanyang sofa. Inalok niya kami ng hindi maiiwasang tsaa, pero bilang mabuting taga-Calabria, tinanong ko kung kailan kami kakain. Dalawang araw na akong tubig lamang ang laman ng tiyan, at nagwewelga na ang sikmura ko. Hindi pa rin nito naiintindihan na wala kami sa Italya.

Nagpakilala ang babae bilang si RADHA at agad akong tinanong nang tuwiran, alam na niya kung sino ako.

Lumapit ako kay REGUNATHA at bumulong, “Radha, tulad ng sa Zoho?”

At siya, nang hindi nagbabago ang mukha, ay nagsabing, “Hindi, mas bata ang isang iyon. Mas marunong ang isang ito.”

Sinabi niyang lubos siyang nalibang sa pagbasa ng THE WILKINSON SAGA sa gillettenarrative.com. Marahil ay 20 beses na niya itong nabasa at nakilala niya ang sarili niya sa ilang bahagi — sa katauhan ng kanyang tita. Pagkatapos, sa isang nakabibighaning alindog ng babae, kahit 90 taong gulang na siya, tinanong niya ako kung totoo ba ang lahat ng naroon.

Sinagot ko siya ng isang simpleng biro: ang katotohanan at ang kasinungalingan ay dalawang algorithm ng buhay, at sa pagitan nila ay naroon ang salaysay, na nananatiling biswal na pagpapahayag ng nag-iisang taong sumusulat nito.

Ngumiti siya, pero hindi siya nagulat. Sinabi niyang iyon lamang ang sagot na maaari kong ibigay. Ibinunyag nito kung sino ako nang hindi ito sinasabi. Iyon ang dahilan kung bakit bibigyan niya ako ng impormasyon tungkol kay SUNDAR.

Noong bata pa siya, lagi siyang gumuguhit ng isandaang sero, at walang nakaiintindi kung bakit. Isang araw, naglagay siya ng 1 sa unahan ng mga ito. Akala namin iyon ang kumakatawan sa

magiging laman ng kanyang bank account. Pagkalipas ng tatlumpong taon, nagtatrabaho na siya sa kompanyang iyon mismo ang pangalan: Google, mula sa googol, isang 1 na sinusundan ng 100 sero.

Laging handa ang lahat na isisi ang depektong ito sa trabaho ng kanyang ina bilang stenographer. Pero nasa simula pa lamang kami, at ngayon ay nauunawaan namin na ang depektong ipinanganak sa kanya ay naging walang iba kundi kasakdalan.

Nabalitaan namin mula sa isang mapagkakatiwalaang mapagkukunan na isang araw, mausisa gaya ng dati, tinanong ng kanyang ina ang anak kung paano nagagawa ng bangko na padalhan siya ng balanse ng account na may 12 sero. Sagot niya, “Isinusulat nila nang kabit-kabit sa kamay ang mga numero. Kulang ang espasyo.”

Napansin ko na sa buong pagkukuwento, ang babae at ang kapatid na kasama ko — isa ring matandang lalaki — ay madalas na nagpapalitan ng makahulugang tingin. Pero nakatuon lamang ako sa ginagawa ko at hindi ako tumigil para unawain ang kodigo ng kanilang kilos.

Sinabi sa akin ni Radha na laging kinagigiliwan si Sundar at madalas siyang sinasamahan ng mga babae dahil sa kanyang kakisigan, talino at alindog. Halos larawan ko, kung hindi lamang sa pagkakaiba ng aming mga bulsa.

Nang dumating ang sandali, nagkuwento ako ng ilan mula sa aking 40 taon ng paglalakbay sa 65 bansa: mga kuwento ng isang buhay, mga biro at mga pakikipagsapalaran. Mukhang lubos na nabighani ang babae kaya inanyayahan niya kami sa hapunan. Pero magalang kong ipinasya na hindi tamang tanggapin iyon. Hindi pa ako handa.

Habang paalis kami, iniabot niya sa akin ang isang maliit na papel at sinabi, “Nando, sumulat ka sa akin kahit kailan mo gusto. Lubos akong natutuwang tumanggap ng iyong mga liham. At maaari mo akong tawaging Tita — ipagmamalaki ko iyon.”

Tawa nang tawa si REGUNATHA na parang baliw, at hindi ko maintindihan kung bakit. Sinabi niyang hindi bababa sa 30 taon na ang lumipas mula nang mapunta siya sa ganoong sitwasyon. Pinakiusapan ko siyang ihatid ako pabalik sa hotel, pero bago iyon, sa sobrang pag-uusisa, tinanong ko siya:

“Paumanhin, pero ano ang trabaho ng asawa mo?”

Nang hindi nag-iisip, sumagot siya, “Stenographer siya.”

Muntik na akong sumabog, pero nagpigil ako. Sa puntong iyon, pinakiusapan ko siyang ibaba na lamang ako malapit sa hotel. Ako na ang hahanap ng makakainan, at kinabukasan ay aalis na ako.

Tinanong niya kung may kailangan pa ako, at inanyayahan ko siyang pumunta sa tahanan ko sa Calabria kahit kailan siya magkaroon ng pagkakataon. Ikagagalak kong patuluyin siya — para maipakita sa kanya ang mahusay na nagagawa naming mga taga-Calabria saanman sa mundo.

Pero sino nga ba talaga ang mga tauhan sa kuwentong ito?

Mga totoong tao. Hindi ko kailanman tinanong kung saan sila nagmula. Tinanggap ko lamang ang kanilang presensiya, dahil iyon ang ginagawa ko sa loob ng 61 taon — at tiyak akong hindi ako malilimutan ng mundo.

At sa loob ng maliit na papel ng babaeng Indiyana, may nakita akong mensaheng nagsasabing: “Bumalik ka sa akin kahit kailan mo gusto. Laging bukas ang pinto para sa iyo.” Sa ibaba ay ang kanyang address.

Kinabukasan, bumalik ako sa istasyon. Mukhang ayaw umalis ng tren, pero hindi ko alam kung bakit. Marahil ay hinihintay ako nito. O marahil ay naunawaan nito na pagkatapos ng AKING APRIKA, maaari ring magkaroon ang isang taga-Calabria ng AKING INDIA.

Ferdinando Frega
BLADEFREGA · Nando the Scribe